

Valtiovarainministeriö
lausuntopalvelu.fi

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö, VN/1068/2021

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtion virkamieslain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtion virkamieslain muuttamisesta. Hallituksen esityksen tarkoituksena on toteuttaa virkamieslain eräitä ajankohtaisia muutostarpeita.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lisäksi huolehtimaan myös ministeriön hallinnonalan kuulemisesta ja toimittamaan hallinnonalan lausunnot oman lausuntonsa ohella valtiovarainministeriölle. Lausunnon liitteenä on Väyläviraston, Ilmatieteen laitoksen ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien lausunnot.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua kantansa. Ministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää laadittua luonnosta hallituksen esityksestä virkamieslain muuttamiseksi hyvin laadittuna ja tavoitteiltaan kannatettavana.

Ministeriö pitää erityisen hyvänä ja päämääriltään kannatettavana uusia toimia irtisanottujen virkamiesten tehokkaammaksi uudelleen työllistämiseksi muualle valtionhallintoon. Mahdollisuus nimittää irtisanottu virkamies ilman julkista hakua toiseen virkaan helpottaa hallinnollista menettelyä ja on omalta osaltaan omiaan edistämään irtisanottujen virkamiesten uudelleentyöllistymistä. Esityksessä on myös hyvä päämäärä korostaa myös virkamiehen oma-aloitteisuutta uuden työpaikan etsimisessä.

Ministeriö pitää hyvänä GRECO:n suositusten toimeenpanoa ja tätä myöden sidonnaisuusilmoituksen käytön laajentamista koskemaan myös ministereiden erityisavustajia, sekä karenssisopimuksen voimassa olon enimmäiskeston pidentämistä esityksen mukaisesti. Jälkimmäisen osalta on tosin todettava, kuten esityksen vaikutusarvioinnissakin tuodaan esille, että tällä voi yksittäisen viraston kannalta olla merkityksellisiä taloudellisia vaikutuksia.

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö

Jussi Luomajärvi
Hallintojohtaja

Jakelu lausuntopalvelu.fi

Liitteet
Liite 1 Väyläviraston lausunto
Liite 2 Ilmatieteen laitoksen lausunto
Liite 3 Liikenne- ja viestintäviraston lausunto

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liite 1

Väyläviraston lausunto VN/1068/2021

Valtion virkamieslain 6 b §:ä ehdotetaan muutettavaksi siten, että nykyisen yli vuoden kestäneen määräaikaisen virkasuhteen sijasta vasta yli kaksi vuotta kestäneen määräaikaisen virkasuhteen tilalle perustettu virka voitaisiin ensi kertaa täytettäessä täyttää virkaa haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään kyseisessä määräaikaisessa virkasuhteessa työskentelevä virkamies. Muutoksella luodaan pohja sille, että lainsäädäntö ja asiaa koskevan muu ohjeistus muodostavat myös jatkossa kokonaisuuden, jonka mukaan vain sellainen määräaikainen virkasuhde, johon nimitys on tehty julkista hakumenettelyä käyttäen, voidaan myöhemmin vakinaistaa ilman julkista hakumenettelyä

Väylävirasto kannattaa ehdotettua muutosta ja haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin yksityiskohtiin. Osa määräaikaisiin virkasuhteisiin liittyvistä hakumenettelyistä aiheuttaa nykytilassa ylimääräistä hallinnollista taakkaa, kun yli vuoden pituisiin virkasuhteisiin ei voida nimittää ilman julkista hakumenettelyä. Erityisesti projektiluontoisessa työssä vuoden määräaika saattaa aiheuttaa ylimääräistä viranhakuun liittyvää työtä. Pykälämuutosta tukevan julkista hakumenettelyä koskevan valtionhallinnon ohjeistuksen tulisi siten joustaa vuoden määräajasta silloin, kun tehtävä on aidosti määräaikainen.

Valtion virkamieslain 6 b §:än ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka tavoitteena on lakisääteisen muutosturvan täydentäminen siten, että nimitys voidaan tehdä ilman julkista hakumenettelyä, jos virkaan nimitetään valtion toisesta virastosta niin sanotuilla tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanottu virkamies irtisanomisajan kuluessa. Tavoitteena on antaa virkamiehelle voimassaolevaa lainsäädäntöä laajemmat mahdollisuudet työllistyä suoraan irtisanomisen vaihtoehtona uusiin tehtäviin toisaalle valtionhallinnossa, myös muihin kuin virkansa mukaisiin tehtäviin.

Väylävirasto kannattaa ehdotusta. Erityisesti muutos, jonka myötä irtisanottu virkamies voi työllistyä ilman julkista hakumenettelyä myös muuhun virkaan toisessa virastossa tehostaa henkilöstön työllistymismahdollisuuksia viraston muutostilanteissa.

Esitysluonnoksen mukaan ”tavoitteena on tehostaa ’työstä työhön siirtymistä’ myös nopeuttamalla ja yksinkertaistamalla prosessia siten, että se edellyttää vain nimittävän viraston päätöstä. Tavoitteena on korostaa virkamiehen omaa aktiivisuutta uusien työtehtävien haussa muutostilanteissa ja tätä kautta tuoda uusi menettely virkamiehen palvelussuhteen jatkumiselle valtioon ja pitää näin myös kokeneen henkilöstön laaja erityisosaaminen valtiohallinnossa.”

Väylävirasto kiinnittää huomiota sääntelyä varten tukevan ohjeistuksen laatimiseen virastoille, jotta ehdotettua muutosta voidaan tosiasiallisesti hyödyntää. Yksittäisillä virastoilla ei ole teknisiä valmiuksia selvittää irtisanottujen virkamiesten määrää hakuprosessia aloitettaessa. Sääntelyä tukevan ohjeistuksen on oltava selkeää ja valtionhallinnon sääntelyä tukevan prosessien riittävän resursoituja.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Virkamieslain 8 a §:n muutoksen tavoitteena on täyttää GRECO:n Suomelle antama toimenpidesuositus liittyen virkamiesten sidonnaisuusilmoitusten sisältöön ja siten yhdenmukaistaa sidonnaisuusilmoitusten sisältö niin, että kaikilta pykälän soveltamisalaan kuuluvilta virkamiehiltä pyydetään samat tiedot, tehtävästä riippumatta. Pykälää ehdotetaan lisäksi muutettavaksi niin, ettei virkamiehellä itsellään olisi harkintavaltaa sen osalta, mitä tietoja sidonnaisuusilmoituksessa annetaan ja voiko annettavilla tiedoilla on merkitystä arvioitaessa hänen edellytyksiään hoitaa viran tai virkasuhteen tehtäviä. Pykälässä säädettäisiin siten tyhjentävästi ne tiedot, joita ilmoittamisvelvollisuus koskee.

Väylävirasto kannattaa ehdotusta.

Virkamieslain 44 a §:ä edotetaan muutettavaksi siten, että karenssisopimuksella rajoitusajaksi voitaisiin kuuden kuukauden sijasta sopia enintään 12 kuukautta palvelussuhteen päättymisestä, kun sopimus tehdään valtionhallinnon ylimmän johdon virkaan tai virkasuhteeseen nimitetyn tai nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa.

Väylävirasto kannattaa ehdotusta.

Liite 2

Ilmatieteen laitoksen vastaus liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta (VN/1068/2021)

Ilmatieteen laitos toteaa lausuntonaan, että suunniteltuja virkamieslain muutoksia on pidettävä pääosin hyvinä. Alle eriteltynä pykäläkohtaiset kommentit:

6 b § 1 mom:

Ilmatieteen laitos pitää hyvänä, että hallituksen esityksessä tuodaan selkeästi esiin vakinaistamisen yhteys siihen, että tehtävää hoitava henkilö on valittu tehtävään julkisen haun kautta. Mikäli muutokset toteutuvat, olisi tämä hyvä käsitellä myös virkamieslakia täydentävässä ohjeessa virantäytössä noudatettavista periaatteista.

Ilmatieteen laitos katsoo, että mahdollisuus nimittää alle kahden vuoden määräaikaiseen virkasuhteeseen ilman julkista hakumenettelyä joustavoittaa nykyistä rekrytointimenettelyä ja on sopusoinnussa valitusoikeutta koskevan sääntelyn kanssa. Esimerkiksi useimmat perhevapaisiin liittyvät sijaisuudet toteutuvat pätkittäin ja kestävät yli vuoden, mutta kuitenkin alle kaksi vuotta. Vastaavasti huonona puolena voi ajatella tilanteita, joissa suorarekrytinnin kautta määräaikaiseen tehtävään tullut henkilö hakee jo pitkään hoitamaansa paikkaa julkisessa haussa, ja tulee valituksi ansioituneimpana hakijana. Tämä saattaa lisätä käsitystä siitä, että vakituisiin virkoihin on vaikea päästä suoraan ilman aiempaa kokemusta ko. virastosta tai tehtävästä.

6 b 5 mom:

Ilmatieteen laitos pitää hyvänä esitettyä muutosta. Epäselväksi tosin jää, onko yhteydenotto sopivalta muutosturvan piiriin kuulavalta henkilöltä kesken hakuprosessin peruste hakuprosessin keskeyttämiselle ja viran täytölle ilman julkista hakumenettelyä, vai onko tarkoitus, että muutosuhan alla oleva henkilö ottaa yhteyttä sopivaan virastoon avoimen hakemuksen muodossa.

8 a §:

Ilmatieteen laitos katsoo, että ehdotettu muutos selkeyttää nykytilaa.

44 a §:

Ilmatieteen laitos pitää ehdotettua muutosta hyvänä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liite 3**Liikenne- ja viestintäviraston lausunto VN/1068/2021**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtion virkamieslain muuttamisesta ja on pyytänyt samalla toimittamaan hallinnonalan lausunnot oman lausuntonsa ohella valtiovarainministeriölle. Liikenne- ja viestintävirasto on tutustunut hallituksen esitysluonnokseen eikä sillä ole huomautettavaa ehdotuksista.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--